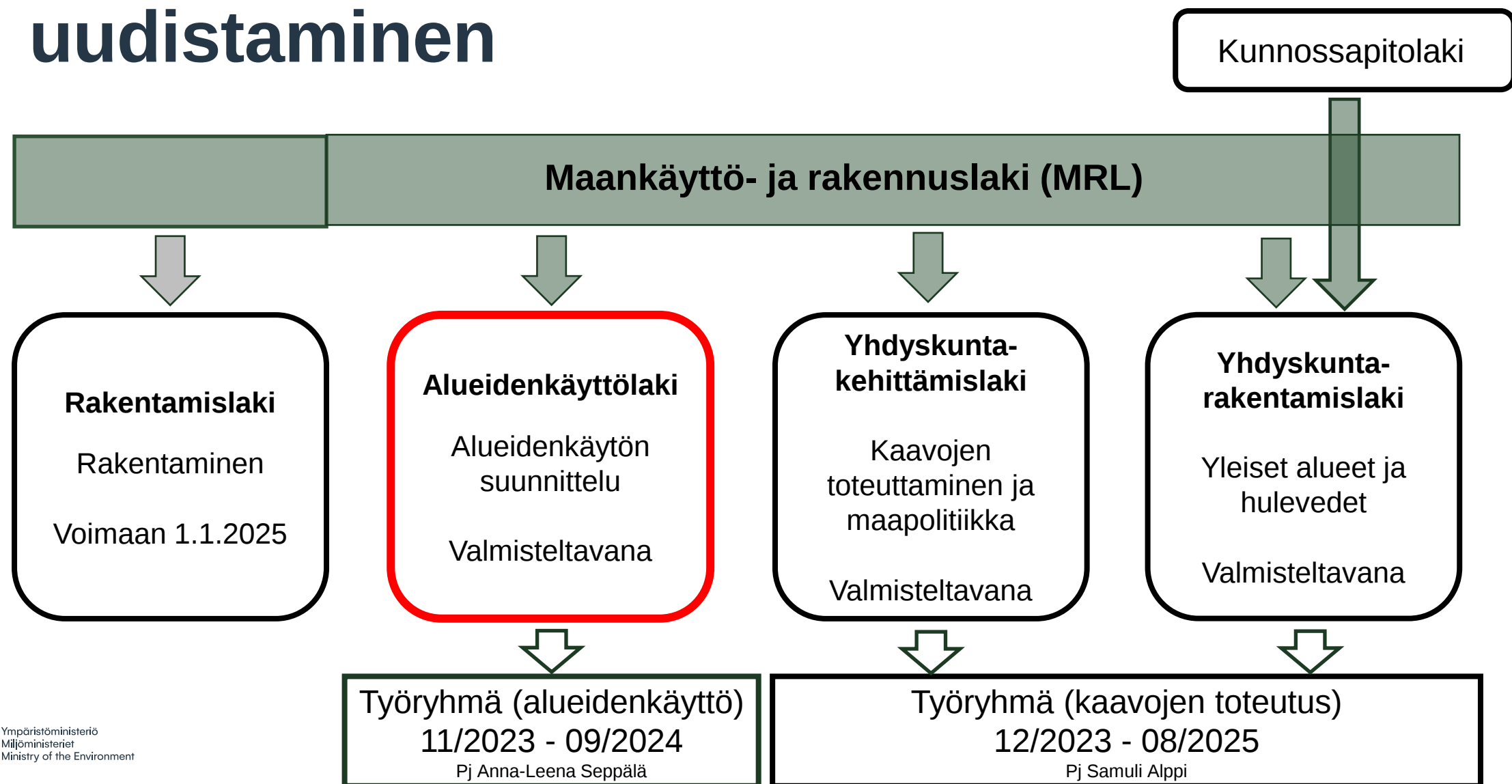

- # Katsaus tuuli- ja aurinkovoiman suunnittelun ohjaus- ja selvitystilanteeseen

Ympäristöneuvos Sanna Jylhä, ympäristöministeriö

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistaminen

Aurinkovoima 1/2

Hallitusohjelman kirjaus: Edistetään aurinkovoimainvestointeja maankäytön kannalta sopiville paikoille yhtenä keinona tasapainottaa uusiutuvan sähköntuotannon ajallista vaihtelua. Aurinkovoimarakentamista ohjataan rakennettuun ympäristöön, turvetuotannosta vapautuneille alueille ja joutomaille pyrkien välttämään tuotannossa olevien peltojen ja metsämaan merkittävä käyttö aurinkovoimaan. Hallitus varmistaa, että aurinkoenergiapuistojen sääntely- ja lupaprosessit ovat yhtenäisiä, joustavia ja ennustettavia koko maassa.

Ympäristöministeriön toimia kirjausten toteuttamiseksi:

- YM:n asettama ohjausryhmä aurinkovoimaloiden kaavoitus ja lupamenettelyjen opasaineiston valmistelua varten <https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM014:00/2023>. [Aurinkovoimaloiden kaavoitus ja lupamenettelyjen opasaineiston taustaselvitys](#) valmistui 17.1.2024.
- Jatkotyön on suunniteltu valmistuvan kesän alussa ja se sisältää sovellettaviin käytäntöihin sekä taustaselvitykseen liittyvät johtopäätökset siitä, miten MRL:ia tulisi soveltaa aurinkovoimaloiden kaavoituksessa ja lupamenettelyissä erityyppisissä tilanteissa ja hankkeissa; suurten aurinkoenergiahankkeiden merkittävien ympäristövaikutusten määrittäminen erityyppisissä hankkeissa osana kaavoitusta ja lupamenettelyjä sekä kehittämis ehdotuksia aurinkoenergiahankkeiden edistämiseksi ja toteuttamisen sujuvoittamiseksi lakimuutosten sekä hallitusohjelman tavoitteiden näkökulmasta.
- Alueidenkäyttölain uudistustyön yhteydessä käsitellään aurinkoenergia ja on luonnosteltu sitä ohjaavia, tuulivoimapykälien kaltaisia, omia säädöksiä.

Aurinkovoima 2/2

Selvillä olo aurinkovoimaloiden ilmasto- ja ympäristövaikutuksista entisillä turvatuotantoalueilla

Yhteishanke YM ja MMM, toteuttajana Tapio Oy, valmistuu 2024 aikana

- Aurinkovoimarakentamiseen tarvitaan suunnitteluun, luvitukseen, kaavoitukseen ja YVA:iin tietoa ympäristövaikutusten tunnistamiseen sekä ratkaisuja vähentää ilmastoon ja vesiin päästöjä, kun aurinkovoimala rakennetaan suonpohjille.
- Aurinkovoimarakentajat eivät aina tiedosta, että toiminnan harjoittajan pitää tietää toimintansa ympäristövaikutuksista ja vähentää ilmastoon ja vesiin päästöjä.
- Ympäristösuojelulain 6 § Selvilläolovelvollisuus ja 7 § Velvollisuus ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista velvoittavat kaikkia toiminnan harjoittajia.

Tavoitteena on selvittää

- Ratkaisut, joilla vähennetään suonpohjille rakennettavien aurinkovoimaloiden päästöjä ilmastoon ja vesiin YSL:n 6 § ja 7 § mukaisesti
- Aurinkovoimaloiden rakentamisen potentiaali kosteilla ja kuivilla suonpohja-aloilla
- Aurinkovoimaloiden ja muiden jatkokäyttömuotojen win-win -ratkaisuja
- Tunnistaa ominaisuuksiltaan erilaisia suonpohjia aurinkovoimaloiden ilmasto- ja vesistövaikutusten näkökulmasta
- Etsiä ratkaisuja, joilla vähennetään tunnistettuja haitallisia toiminnan vaikutuksia ilmastoon ja vesiin
- Selvittää suonpohjille soveltuvan aurinkovoimaloiden pinta-alapotentiaalia valittujen kriteerien perusteella

Tuulivoima 1/2

Hallitusohjelman kirjauksia: ...yhteensovitetaan tuulivoiman sosiaalinen hyväksyttävyyys ja investointien toteutumiselle suotuisa toimintaympäristö.Hallitus sujuvoittaa luvitusta karsimalla päällekkäisiä valituskohtia. ... Hallitus toteuttaa seuraavat toimenpiteet tuulivoimarakentamisen oikeudenmukaisuuden varmistamiseksi: purku- ja ennallistamisvelvoitteen käyttöönotto kattavasti (mukaan lukien rahasto), ... YVA-rajan laskeminen kattamaan kaikki teolliset hankkeet ja maisema-arvioinnin vahvistaminen, ...kansallisten etäisyyssääntöjen määrittely ja käyttöönotto...

Ympäristöministeriön toimia kirjausten toteuttamiseksi:

- Tuulivoiman hyväksyttävyyden nykytila ja sen näkymistä Suomessa [UEF julkaissut](#) Yhteistoiminnallisten toimintatapojen vaikutus tuulivoiman paikalliselle hyväksyttävyydelle poronhoitoalueella, julkaistu [Hankeikkunassa](#) selvityksillä on tutkittu tuulivoiman hyväksyttävyyttä ja keinoja sen edistämiseen.
- [Tuulivoimarakentamisen suunnittelu](#) -oppaan, [Maisemavaikutusten arviointi](#)) tuulivoimarakentamisessa -ohjeen sekä välkkeen mitoittamisen ohjeella pyritään edistämään lainsäädännön mahdollisimman yhtenäistä soveltamista ja sujuvampia hallinnollisia menettelyjä sekä hankekehitystä. Osaltaan selkeämpi ohjeistus voi parantaa sekä hyväksyttävyyttä että lisätä suotuisaa toimintaympäristöä. Julkaistaan vuonna 2024 ym:n omina julkaisuuksina.
- Yhden luukun palvelut -hankkeella edistetään luvituksen sujuvoittamista. [Yhden luukun palvelut –hankkeella](#)
- [Selvityksellä tuulivoimaloiden purkamista koskevasta lainsäädännöstä](#) pohjustettiin meneillään olevaa lainsäädäntötyötä.
- YVA-rajan laskeminen virkатыönä, yhdistetty yhden luukun palvelut -hankkeen HE:n valmisteluun. Ympäristöministeriön maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa oppaan päivityksellä osaltaan vahvistetaan maisema-arviointia. Kansallisten etäisyyssääntöjen määrittelyä varten on käynnissä virkатыönä selvitys tuulivoiman etäisyyden ohjauskeinoista.

Tuulivoima 2/2

HO:n kirjauksia: Parannetaan hankkeiden etenemistä Itä-Suomessa tuulivoimarakentamisen... Merituulivoiman pelisääntöjä selkeytetään toteuttamalla lainsäädäntöhanke, jossa Suomen talousvyöhykkeeseen kuuluvia vesialueita koskeva lainsäädäntö.... Pyritään luomaan kannustimet merituulipuistojen sijoittumiseen merialueiden muun käytön, kuten merenkulun ja kalastuksen, kannalta suotuisasti sekä haitat minimoiden...

Toimia kirjausten toteuttamiseksi:

- Itäisen Suomen tuulivoimatyöryhmässä selvitetään keinoja aluevalvonnan ja tuulivoimarakentamisen yhteensovittamiseksi. Työryhmä keskittyy erityisesti seuraaviin aiheisiin: aluevalvontajärjestelmän teknologiset ratkaisut, niiden saatavuus ja rahoitus, mahdolliset vaihtoehdot kompensatioaluemalliksi ja seurannaisvaikutukset, pitkän aikavälin visio tuulivoimasta itäisessä Suomessa sekä kirjaa huomiot muista estävistä syistä, joita selvitetään osana Itäisen Suomen ohjelmaa. [Asettamispäätös](#)
- [Työryhmä ja lakihanke merituulivoimasta](#) : selvitetään keinoja, joilla Suomelle voidaan luoda kilpailuetu merituulivoimassa. Työryhmän tavoitteena on laatia merituulivoiman edistämiseen tähtäävä toimenpidesuunnitelma. Valmistellaan uusi laki merituulivoimasta talousvyöhykkeellä.
- Tuulivoimapotentialiaali Suomessa selvityksellä arvioitiin tuulivoiman toteutumismahdollisuuksia eri puolilla Suomea, [Syke julkaisut](#)
- Merituulivoimaselvitykset ja merialuesuunnittelu.

Ympäristöministeriön rahoittamia aurinko- ja tuulivoimaselvityksiä ja opastöitä 2023 – 2024

- Itäisen Suomen tuulivoimarakentamisen tehostaminen – [Arto Rätty](#), Ym osarahoitus
- Tuulivoimapotentiaali Suomessa – [Syke julkaissut](#)
- Tuulivoiman hyväksyttävyyys – [UEF julkaissut](#)
- Selvitys yhteistoiminnallisten toimintatapojen vaikutuksista tuulivoiman paikalliselle hyväksyttävyydelle poronhoitoalueella – Akordi julkaissut, pysyvästi saatavilla [Hankeikkunassa](#)
- Selvitys tuulivoimaloiden purkamista koskevasta lainsäädännöstä – Hannes & Snellman Asianajotoimisto Oy, Julkaistu [Hankeikkunassa](#)
- Merituulivoiman kehittäminen Suomen merialueilla, [Väliraportti ekosysteempalveluiden arvoalueista](#), pääjulkaisu myöhemmin Syken julkaisusarjassa
- Merituulivoiman tilanne- ja kehityskuvan kokonaistarkastelu – Sitowise Oy. Julkaisu tarkentuu
- Merituulivoiman vuorovaikutusfoorumit – Gaia Consulting Oy – Julkaistu [Hankeikkunassa](#)
- Sensitiiviset lintualueet Suomen merialueilla, Sensitiivisten lajien huomiointi tuulivoimasuunnittelussa, jossa mm. maakotkaselvitys – julkaisutavat tarkentuvat, mm. tutkija Hannu Tikkanen
- Silakan troolausaluet ja merituulivoima – [Luke julkaissut](#) , ym osarahoitus
- Merialuesuunnitelman vaikuttavuus ja toimivuus merituulivoiman edistämisessä ja suunnitelmaan sitoutumisen vahvistaminen – Niko Soininen/Soiström Consulting Oy, julkaisutapa tarkentuu
- Merenkurkun vesilintujen levähdysalueiden kartoitus tuulivoimarakentamisen ohjaamiseksi – Birdlife Finland
- Tuulivoimarakentamisen suunnitteluoppaan päivitys – Ramboll Finland Oy, YM julkaisee 2024
- Maisema-arviointi tuulivoimarakentamisessa -ohjeen päivitys – Ramboll Finland Oy, YM julkaisee 2024
- Ohjeistus tuulivoimaloiden välikkeen mitoittamiseen ja todentamiseen – Ramboll Finland Oy, YM julkaisee 2024
- [Aurinkovoimaloiden kaavoitus ja lupamenettelyjen opasaineiston taustaselvitys](#) – Ramboll Finland Oy
- Aurinkovoimaloiden kaavoitusta ja lupamenettelyoppaan valmistelu <https://ym.fi/aurinkovoimarakentaminen>
- Selvillä olo aurinkovoimaloiden ilmasto- ja ympäristövaikutuksista entisillä turvatuotantoalueilla – Tapio Oy, valmistuu 2024, ym osarahoitus
- Lisäksi EU rahoitteinen Puhtaan energiajärjestelmän siirtymä [REPower-CEST](#) hanke – SYKE, VTT, GTK,

Kiitos

Vesienhallinta
Ympäristöministeriö
Asiakirjatyyppi
Raportti
Päivämäärä
Tammikuu 2024

Aurinkovoimaloiden kaatolupamenettelyjen opas
taustaselvitys

EMMA LUOMA – JONNA KANGAS
Tullaan tutuksi
ja tullaan toiksi
Yhteistoiminnallisten tuulivoima-
vaikutukset tuulivoima-
hyväksyttävyydelle po

Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 102/2023
Suomen troolilaivas
kalastusalueet Itämeren
vuosina 2010–2022

Antti Lappalainen, Jari Setälä, Jani Helminen, Topi
Jari Niikko, Perttu Rantanen, Kaija Saarni ja
Pirkko Söderkultalahti

MERITUULIVOIMAN VUOROVAIKUTUSFOORUMIT
Loppuraportti

